Datum
2 juni 2023

Retour:

Onderwerp
Reactie ZLTO t.b.v. Raadcommissie 8 juni 2023 m.b.t. Omgevingsvisie

Fractievoorzitters gemeente Vught

Contact

Kenmerk
23hhoeti153lmi

Geachte fractievoorzitter,

Op 9 mei jongstleden heeft u van de secretaris en burgemeester de raadsinformatiebrief omtrent het ontwerp van de omgevingsvisie 2023 ontvangen. Op 8 juni aanstaande staat dit onderwerp als een opiniërende bespreking op de agenda voor de raadscommissie. De omgevingsvisie geeft een beeld van de richtingen waar onze gemeente naartoe gaat, de leidraad voor de komende jaren van ontwikkeling van Vught. Niet enkel binnen de verschillende bebouwde kommen maar vooral ook in het buitengebied. Graag zouden wij bij deze nog wat achtergronden en zorgen mee willen geven vanuit de landschapsmakers van de gemeente Vught. Allereerst zouden we dit procesmatig willen doen en vervolgens ook nog inhoudelijk.

Proces
Op 2 juni 2022 is het participatieplan besproken en op 23 juni 2022 heeft u deze vastgesteld. Een belangrijk document om de omgevingsvisie op de juiste manier handen en voeten te geven. Doel van een gedegen participatietraject is immers om de verschillende perspectieven, kennis en creativiteit vroegtijdig op tafel te krijgen. Het huidige bestuursakkoord van de gemeente Vught, ‘Een nieuwe start’, geeft weer hoe de gemeente graag wil werken en burgerparticipatie meer aandacht gaat krijgen om zo de bestuursstijl en bestuurscultuur te verbeteren en vernieuwen. Het participatietraject begon welvarend met een gezamenlijke bijeenkomst van verschillende stakeholders op 27 juni 2022. Vervolgens bleef het echter angstvallig stil terwijl het aanbod om bij te dragen aan een gedegen omgevingsvisie, welke vanuit gezamenlijkheid wordt opgebouwd, zeker is gedaan. Tevens is de visie van ZLTO Dommel en Aa op de toekomst van het gebied aangeboden als stuk om uit te putten voor de omgevingsvisie. We lezen weinig terug van de punten welke hierin staan opgenomen terwijl onze leden, die een groot gedeelte van het areaal van de gemeente Vught in handen hebben en beheren, deze met zorg hebben samengesteld.

Een deel van onze leden is aanwezig geweest bij de openbare inspiratie-avonden welke zijn georganiseerd. Deze avonden verliepen prettig, in een goede sfeer en ook met interessante conclusies. Als het gaat om het buitengebied van onze gemeente waren de aanwezigen het eens dat we veel hebben om te koesteren. ‘Iets meer dan de helft van de respondenten geeft aan dat het buitengebied vooral voor agrarische bedrijfsvoering is’ en ‘80% van de

respondenten geeft aan boerderijen de ruimte te willen geven om bij te dragen aan natuur en landschap'. Dit zou betekenen dat dit ook teruggelezen zou moeten worden in de omgevingsvisie. Echter is deze in onze ogen onvoldoende aanwezig. Het is jammer dat er met de energie en inbreng van welwillende bewoners zo wordt omgegaan. Daarnaast zit er een groot verschil in detailniveau van de opmerkingen. Dit maakt dat er appels met peren vergeleken worden. Losliggende stoeptegels zijn erg vervelend maar horen niet thuis in een discussie over het beeld van Vught in 2040. We missen dan ook wel een weging naar waarde van de gemaakte opmerkingen.

Inhoud
Als het gaat om de inhoud van de omgevingsvisie zoals deze er nu ligt, zijn er een hoop kanttekeningen te maken en bovendien een hoop vragen te stellen om zaken te verduidelijken. In onze zienwijze zullen we deze punten ook benoemen. We zouden inhoudelijk ook graag een aantal zaken aan u mee willen geven voor de vergadering van 8 juni aanstaande. Hierbij focussen we ons even op een aantal punten.

- Bodem- en water sturend als leidend principe is een mooi streven als het gaat om goede waterkwaliteit en waterkwantiteit. Zoals het nu opgenomen staat zal er wel goed moeten worden gekeken wat dit betekend. In een 21ste eeuws Noord-Brabant met de ruimtelijke ordeningsopgave waar de gemeente voor staat past de huidige invulling van dit leidende principe namelijk niet. **Zoals het er nu staat zonder verduidelijking betekenen het dat er verschillende landbouwteelten, de woningbouw op landgoed de Zandleij en de toekomst van Bernardus Golf maar ook eventuele onderbemaling voor tunnelbakken geen doorgang kunnen vinden.** Bij een water- en bodemsturend principe zal het waterpeil van de watergangen en beekdalen en zodoende peil krijgen dat bovenstaande ontwikkelingen weg zullen moeten omdat hier geen ruimte voor is. Wij spreken dan ook liever niet over een systeemherstel met water en bodem sturend (terug naar vroeger) maar van het aanpassen van het systeem naar nieuwe maatschappelijke opgaven en omstandigheden. We moeten het watersysteem hierbij laten aansluiten waarmee het doel en niet het middel sturend wordt.
- Meervoudig en zuinig ruimtegebruik is een leidend principe waar wij als agrarische sector helemaal achter kunnen staan. Echter valt te lezen dat in de uitwerking hiervan dit voornamelijk betekend dat er in het agrarische gebied functies als koppelkansen moeten worden meegenomen en het ruimtebeslag juist toeneemt terwijl uit het participatietraject bleek dat het agrarische gebied vooral agrarisch gebruikt moet worden. **Dit strookt niet met elkaar en de waarde van landbouw in de breedste zin van het woord zou dan ook meegenomen moeten worden als nadrukkelijke ruimtelijke opgave.** Daarnaast zien we in paragraaf 6.5 over de agrarische zone vooral heel veel verboden die niet stroken met elkaar en alle ontwikkeling naar een toekomstbestendige landbouw in de weg staan. Er wordt vooral teruggekeken naar het verleden terwijl de opgaven waar we voor staan in het heden worden opgelost. Dat gaat niet met een louter ruimtelijke benadering met enkel verboden. Dit is een gemiste kans.
- Termen worden door elkaar heen gehaald. Er wordt van toekomstbestendige landbouw naar natuurinclusieve landbouw naar klimaatbestendigde landbouw gesprongen terwijl deze vormen van landbouw niet hetzelfde zijn. Hier zitten wezenlijke verschillen in. Dit maakt dat het stuk enorm interpretatie gevoelig is.

Ons voorstel is dan ook om de term, **toekomstbestendige landbouw** te gebruiken zoals dit ook op verschillende plekken in de omgevingsvisie wordt gebruikt.

- De agrarische sector binnen de gemeente Vught is ontzettend overzichtelijk. **Dit biedt mogelijkheden om met de ondernemers een plan te maken voor de toekomst.** Uitgaande van de opgaven welke we hebben op het gebied van onder ander water en biodiversiteit maar wel vanuit de ondernemers. Met een duidelijke meerwaarde voor het agrarisch bedrijf waardoor de verantwoordelijkheden op de juiste plek komen te liggen.
- **Er wordt met verschillende maten gemeten.** Het is fijn om te lezen dat de gemeente Vught ook haar eigen rol en taken onder de loep neemt. Zo valt te lezen dat de gemeente zichzelf de taak oplegt om minimale inzet van bestrijdingsmiddelen te gebruiken, terwijl richting de agrarische sector de term 'gif' wordt gebruikt en dat het areaal grond waarop dit gebruikt wordt helemaal niet meer mag afwijken van het huidig. Dit werkt polariserend richting de ondernemers welke reeds met zeer grote zorgvuldigheid werken met gewasbeschermingsmiddelen. Daarnaast is het ook niet praktisch in teeltroulatiesystemen en de noodzaak om soms pleksgewijs in te kunnen grijpen wanneer een kruid als bijvoorbeeld Japanse Duizendknoop of Jacobs Kruiskruid om zich heen grijpen.
- Er wordt in de omgevingsvisie uitgebreid gesproken over **het gemeentelijk voorkeursrecht**. Als ruimtelijke ordening op de juiste manier wordt uitgevoerd, in samenhang met de ondernemers, burgers en stakeholders is een gemeentelijk voorkeursrecht iets wat niet, of heel beperkt, ingezet hoeft te worden. De kans om vanuit het gebied te bouwen aan de toekomst doet zich nu voor en we roepen dan ook om deze kans te pakken.

We wensen u een goede vergadering toe op 8 juni en rekenen erop dat we met elkaar de omgevingsvisie een stuk beter, en meer van de inwoners van onze gemeente kunnen maken.

Mochten er nog vragen zijn dan horen we deze graag. Ik sta u graag te woord via

Met vriendelijke groet,

Erik van Asten
Voorzitter ZLTO Dommel en Aa